



УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

Міністру юстиції України
Денису МАЛЮСЬЦІ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» під час виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого виявлено порушення прав людини у діяльності Львівської багатопрофільної лікарні № 19 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Львівській області (далі – лікарня).

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Статтею 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Частиною 3 статті 1 Закону України «Про попереднє ув'язнення» (Далі – Закон) визначено, що тримання осіб, взятих під варту, відповідно до завдань кримінального судочинства здійснюється на принципах неухильного додержання Конституції України, вимог Загальної декларації прав людини, інших міжнародних правових норм і стандартів поводження з ув'язненими і не може поєднуватися з навмисними діями, що завдають фізичних чи моральних страждань або принижують людську гідність.



Статтею 11 Закону визначено, що медичне обслуговування, а також лікувально-профілактична і протиепідемічна робота в місцях попереднього ув'язнення організуються і проводяться відповідно до законодавства про охорону здоров'я.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України серед основних прав засуджених визначено право на охорону здоров'я, гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, а також погіршення умов перебування підопічних в інтернатних закладах.

Усупереч наведеним вимогам законодавства, під час здійснення 16.03.2023 позапланового відвідування лікарні виявлені порушення прав людини та суттєві недоліки у діяльності лікарні, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених порушень та недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

Під час відвідування групи НПМ до лікарні встановлено ненадання медичної допомоги окремим засудженим особам.

Через недостатність медичних працівників у лікарні догляд за хворими особами здійснюють інші пацієнти.

У порушення вимог пункту 7 глави 2 Розділу III Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі, затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2014 № 1348/5/572, хворих засуджених розміщують по палатах-камерах не на підставі встановленого діагнозу та рішення медичного персоналу про направлення у профільне відділення лікарні, а за рішенням персоналу установи, враховуючи неформальну тюремну ієрархію.

У лікарні відсутня ліцензія на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальностями медична психологія, психіатрія, організаційні, кадрові і технологічні



вимоги до матеріально-технічної бази лікарні для здійснення психологічного супроводу паліативного хворого. В лікарні відсутнє паліативне відділення для надання паліативної допомоги у стаціонарних умовах, відповідно до пункту 4 Розділу IV Порядку надання паліативної допомоги, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 04.06.2020 № 1308. Така допомога надається у палатах онкологічного відділення із застосуванням наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів під наглядом лікарів до настання передчасної смерті хворого. Зазначене вказує на відсутність належних умов для надання паліативної допомоги у стаціонарних умовах особам, які її потребують. Такі хворі не направляються до закладів охорони здоров'я, які можуть забезпечити таку допомогу, що не призводить до належного запобігання та полегшення фізичних, психологічних, духовних страждань пацієнта з захворюваннями, що обмежують або загрожують життю.

Станом на 16.03.2023 у лікарні вакантні посади лікарів-психіатрів. Проте під час відвідування у лікарні було виявлено двох осіб, які страждають на психічні розлади та в порушення Закону України «Про психіатричну допомогу» обстежуються і лікуються лікарями інших спеціальностей.

Відповідно до Національного переліку лікарських засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 № 333, та уніфікованих клінічних протоколів, розроблених у відповідності до стандартів надання медичної допомоги, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28.09.2012 № 751 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України», аптека лікарні та медичної частини не забезпечена виробами медичного призначення та лікарськими засобами, необхідними для лікування, зокрема препаратами для лікування захворювань, відповідно до профілю лікувального закладу.

В порушення вимог пункту 1 Розділу II Стандарту інфекційного контролю для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу хворим на туберкульоз, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я від 01.02.2019 № 287, в медичній частині не дотримано вимоги для ізоляції хворих на туберкульоз осіб, зокрема на кордонах чистих зон і зон високого ризику не встановлені перегородки з дверима або повітряні шлюзи; палати для пацієнтів використовуються більше ніж на одну-дві особи (4 палат-камер на 15 ліжко-місць); двері до палати не оснащені ущільненим порогом, ущільнювачами по краях; не забезпечена рециркуляція повітря за допомогою механічної вентиляції.

В порушення Порядку проведення замісної підтримувальної терапії осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27.03.2012 № 200, відповідно до наказу ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» від 07.07.2022 № 38-ОД ати терапію становить лише 40 осіб,



що створює обмеження для надання медичної допомоги особам з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів та порушує їх право на вибір методів лікування відповідно до статті 38 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Приміщення лікарні не відповідають вимогам статті 22 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

В порушення «Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08.06.2015 № 325, філією ДУ «ЦОЗ ДКВС України» у Львівській області не укладено угоду зі спеціалізованою установою на утилізацію медичних відходів, у зв'язку з чим у лікарні з початку 2023 року не організовано належного збирання, сортування та утилізацію медичних відходів.

У порушення статті 115 Кримінально-виконавчого кодексу України у більшості палат-камер лікарні порушуються вимоги щодо норми жилої площі на одного засудженого в умовах стаціонарного лікування (не менше 5 м²). Ліжка розташовані впритул одне до одного. У палатах-камерах не дотримується норма належного природного освітлення. Штучне освітлення також є недостатнім.

В порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення» в установі не створено умов щодо утримання осіб з інвалідністю (відсутні пандуси, поручні тощо).

Операційний блок та палата інтенсивної терапії знаходяться на другому поверсі лікарні, через відсутність ліфту та внутрішніх пандусів доступ до цих приміщень ускладнений для осіб, які відновлюються після оперативних втручань або осіб, які мають обмежені фізичні можливості.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб,

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Міністерству юстиції України розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення або таких, що принижують гідність,



видів поведження та покарання у діяльності Львівської багатопрофільної лікарні № 19 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Львівській області, причин та умов, що їм сприяють, а також запобігання їх у подальшому.

2. Державній установі «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» розглянути подання та вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав людей.

3. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності та про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: Звіт про результати відвідування Львівської багатопрофільної лікарні № 19 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Львівській області на 39 арк. у 1 прим.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Морозов Р. 050 967 95 51



UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№4281.2/23/39.3 від 15.05.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 15.05.2023 17:41
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300